

בעזהש"ת

דברי תורה

מאת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

שנאמרו

בסעודת רעוא דרעוין

פרשת בראשית

* * *

ליל שמחת תורה

שנת תש"ע לפ"ק

יוצא לאור ע"י

מכון מעדני מלך וויען

גליון תקפ"א

רוז שיר ושבח

מביעים אנו בזה ממימב ברכותינו ואיחולינו קדם
ידידינו עוז הרבני הנכבד, איש חסיד מאוד נעלה
איש האשכולת ורב תבונות

מוה"ר **אשר יעקב מענצער** הי"ו

המנצח על מלאכת בית ה' - בסידור והדפסת כתבי הקודש
לרגל השמחה אשר במעונו בנישואי בנו הבחור החשוב
המופלג בתורה וביראה חו"ב

החתן כמר 117 ני"ו

וברכותינו בזה צרופה שיוכה לרוות רב תענוג ונחת מכל יוצ"ח
מתוך עושר ואושר והרחבת הדעת, ולהמשיך בעבודתו הק' לאורך ימים
עדי נזכה לשמחתן של ישראל לקבל פני משיח צדקינו
ומלכינו בראשינו כב"א

המברכים

מכון מעדני מלך

להשיג אצל

מכון מעדני מלך וויען

185 Wilson St.

Brooklyn N.Y. 11211

718.388.1751.#117

דברי תורה

בסעודה שלישית פרשת בראשית תשי"ע לפ"ק

וגשארן עוד מהמלות 'ישראל ובראשית' נוסף על ז' פעמים אשרי, אוחיות לז"ת, ומרמז כי ראשית חכמה יראת ה' (תהלים קיא-י), ושני פעמים יראת גמטריא לז"ת, כי יש יראת העונש ויש יראת הרוממות ע"כ. וכן כתב בתורת משה (צפרשחיו א:). ויש להבין הכוונה בהצביצות של שני פעמים אשרי דייקא.

וּבְרֵאשִׁית דאיתא ברש"י, בראשית בראשית אלקים, צעזיל התורה שנקראת ראשית דרכו (משלי ח-כג), וצעזיל ישראל שנקראו (ירמיה ז-ג) ראשית תבואתה (צ"ר א-א) ע"כ. והיינו שכל העולם ומלואה שצרא ה', כולם הם רק צעזיל ישראל והתורה, שיהיו סיוע לישראל שיוכל לקיים מצוות ה' בתורתו, וכל מה שצרא בעולמו לא בראו אלא לכבודו. ויש להאדס לקיים ויגבה לצו בדרכי ה', להכיר גדול

בוּנְהַג ישראל תורה לנעוץ סוף התורה לתחלתה, שמסיימת לכל האותות והמופתים אשר שלחו ה' לעשות וגו' (דברים לד-יא), ומתחלת בראשית בראשית אלקים את השמים ואת הארץ (א-א). ויש להבין קשר הדברים, גדולת משה רבינו צהאותות והמופתים, עם צריאת שמים וארץ. – גם מה שקיום התורה הוא צאות למ"ד והתחלת התורה צאות צ"ת.

וּבְחַתָּם סופר (פ' צרכה קמא:): כתב עוד, דאמרן חז"ל (צרכות י.) כל פרשה שהיתה חציבה על דוד, פתח זה באשרי. וקיים זה באשרי ע"כ. והנה מסתמא לא תהיה תורתנו הקדושה כספר שאינה חציב חלילה, וצודאי התחיל זה באשרי וקיים באשרי, על כן התחיל 'בראשית' וקיים 'ישראל', שיש אוחיות אשרי צתיבת בראשית, ואוחיות אשרי צישראל.

מלעצור עצירה, שלא יקלקל את כל העולם צמעשיו.

ואיתא צמסנה (אצות ג-יד) חציצ אדם שנצרא צלס, חצה יתירה נודעת לו שנצרא צלס, ופירש הרמז"ס שחצה יתירה הראה הקצ"ה לאדם, שהודיעו ואמר לו ראה שצראתיך צלס, שהמטיב לחצירו ומודיעו הטובה שעשה עמו, מראה חצה יתירה, יותר משאלו הטיב עמו ואינו חסוב צעיניו להודיעו הטובה שעשה עמו ע"כ. וזהו גם פירוש המשך המשנה שם להלן, חציצין ישראל שנקראו צנים למקום, חצה יתירה נודעת להם שנקראו צנים למקום, חציצין ישראל שניתן להם כלי חמדה, חצה יתירה נודעת להם שניתן להם כלי חמדה וכו' ע"ש.

וביאורו, כי יתכן שיהיה לאיש אצן טובה ששויו הון ענוס, אצל אינו יודע שצרשותו נמנא אותו האצן טובה, או אינו יודע גודל ערך שויו, ונחשב לו כאצן פשוט. וכמו כן הוא צהתורה הקדושה שהיא כלי חמדה, הנחמדים מזהב ומפז רב, אצל יתכן שלא יכיר האדם צגודל מעלתה, והרי האומות העולם לא ראו לקצלה

מעלתו, וחשיבות כל פעולה ופעולה שעושה, כי הוא מעלה כל הצריאה צקיום מצות ה', וכמו כן להיפוך. ולא רק צחחמונים, אלא גם צרואי מעלה חלויים צו, ומלאכי אלקים עולים ויורדים צו (צראשית כח-צ), כפי עצדותו יש עליה וירידה גם צמלאכי מעלה. וישראל נותנין כח צפמליא של מעלה, וכדכתיב (תהלים סח-לה) תנו עוז לאלקים, ולעומת זה יכולים גם להכחיש כח פמליא של מעלה, וכדכתיב (דברים לצ-יח) נור ילךך תשי (איכ"ר א-נג) ע"כ.

ולא רק עצור הכלל ישראל צכללותו נצרא העולם, אלא עצור כל יחיד ויחיד, וכמו שאמרנו (סנהדרין לו). אדם טובע כמה מטבעות צחותם אחד, כולן דומין זה לזה, ומלך מלכי המלכים הקצ"ה טבע כל אדם צחותמו של אדם הראשון, ואין אחד מהם דומה לחצירו, לפיכך כל אחד ואחד חייב לומר צשצילי נצרא העולם [כלומר חסוב אני כעולם מלא, לא אטרד את עצמי מן העולם צעצירה אחת, וימשך הימנה] ע"כ. ויש לכל אחד ואחד להחשיצ עצדותו ליצורו, כאילו אין צעולמו אלא הוא וצוראו, צשצילי נצרא העולם. וכמו כן יזהר

וביתר ציבור, כי הרשע מרגיש עצמו מאושר צמה שיכול לילך צשרירות לצו, אצל לאמיתו אינו מאושר, כי סופו אצדון ויורש גיהנם. ולעומת זה ההולך צדרך התורה הוא המאושר האמיתי, אצל יתכן שלא יכיר וירגיש האושר שיש צזה, ועושה עצודתו רק צאונס וכפיה. אצל הפרשה חציצה כשיש צו שני פעמים אשרי, שהולך צדרך הטוב שהוא האושר האמיתי, ועוד גם זאת שירגיש ויתענג ויכיר את האושר הטמונה צזאת, ופרשה החציצה על דוד היתה, כאשר היתה פותח צאשרי ומסיימת צאשרי, שהדרך שהולך צה מאושר, ומרגיש גם כן אישורו.

ובבזו כן התורה הקדושה עצמה, תחלתה וסופה צאשרי, כי לאמיתו אין אושר יותר להאדם, ממנה שזוכה להתדבק צתורת ה', ועושה נחת רוח ליצרו, ולכן התחיל התורה צבראשית, צאותיות אשרי, אצל הפרשה היא חציצה כשיש עוד אשרי צסופו, שיכיר ויצין וירגיש גם כן האושר שיש צהתורה. ונשאר צשתי תיבות הללו עוד אותיות 'לצת', הרומזת על לצת אש (שמות ג-ב), שאז תהא עצודתו לקונו צצלהצת אש, ומיס

מפני שלא הכירו ערכה. וחצה יחירה מהקצ"ה שהודיע לנו גדול חשיבותה, שנגיש החמדה שיש צהתורה הקדושה. ועל דרך מתנה טובה יש לי צצית גנוי ושצת שמה, לך והודיעם (שצת י.), שיכירו וידעו מהו המתנה טובה שיש צה.

והנה דוד המלך היה עומד ומשצח ה' על גדול הטובה, אשר צחר צנו מכל העמים, ואשרינו מה טוב חלקנו, ומה נעים גורלנו, ומה יפה ירושתנו, והתחיל תשצחותיו, אשרי האיש אשר לא הלך צעצת רשעים וגו' (תהלים א), האושר שיש להאדם כאשר אינו עומד צדרך חטאים, אלא צתורת ה' חפצו וצתורתו יהגה יומם ולילה. אמנס יתכן שאף כי האמת הוא כן, אצל האדם לא ירגיש ככה, אלא התורה הוא לעול על צוארו, ולא מכיר צהמתנה טובה, ויותר היה צוחר ליצצ צמושצ לצים מלישצ צצית המדרש, ולא יצין וירגיש האושר שיש צזה. אך הפרשה החציצה על דוד הוא, כאשר יש עוד 'אשרי' צסופו, שגם מרגיש ומכיר צהאושר הזה, ולא רק ששומע שהוא מאושר, אלא יגיע למדריגה שירגיש האושר שיש צזה, אז הוא פרשה חציצה על דוד.

וכל מה שיש צדיפתראות יש גם צבית. קן הוא גם צהעולם הזה שנצראה צהתורה, כל מה שאנו רואים צהעולם יש גם צהתורה לעומתה, וכל מה שישנה צהתורה נוכל למצוא גם צעולם, כי המה מכוונים זה לעומת זה. — והנה צהתורה יש לנו חמשה חומשי תורה, שהיא התורה הגלוי לעיני כל, אבל יש צה נסתרות הרבה יותר, דליכא מידי ללא רמיזי צאורייתא (תענית ט.), וכל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש ניתנה למשה (ויק"ר כז-א), והכל רמוז צהתורה. ורבי עקיבא היה דורש על כל קוץ וקוץ תלין תלין של הלכות (מנחות כט:), שהשיג בכל קוץ הנסתרות שבה.

דייש לומר כי הארץ, שהיא נגלה ונראית לעיני כל, זה נצרא מהנגלות שצתורה, והשמים שהוא נסתר מעינינו, זה נצרא מהנסתרות שיש צתורה. וזהו צראשית, צ' ראשית, עם השני חלקים שיש צהתורה, הנגלות והנסתרות, צרא את השמים ואת הארץ, שצהנסתרות נצרא השמים שהיא נסתר מעיני כל חי, וצהנגלות שצתורה נצרא הארץ, שהוא גלוי. — ונראה דעל זה אמר הכתוב, אם לא צריתי יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא

רבים לא יוכלו לכבות האהבה, כי המרגיש גדול חשיבות העבודה, שזוכה לעמוד לשרת את אדון העולם, מלך מלכי המלכים, לא ינוח ולא ישקוט, וכל גופו ומותו יתלהב בלצת אם צעבודת יוצרו.

אמונם יש עוד פירוש, צראשית צרא חלקים את השמים ואת הארץ, והוא מה דאיתא בזוהר הקדוש (ח"א ה.) אסתכל צאורייתא וצרא עלמא ע"ש. וכמצואר צמדדש (צ"ר א-א), ואהיה אללו אמון (משלי ח-ג), התורה אומרת אני הייתי כלי אומנתו של הקב"ה. צנוהג שצעולם מלך צשר ודם צונה פלטיין, אינו צונה אותה מדעת עצמו אלא מדעת אומן, והאומן אינו צונה אותה מדעת עצמו, אלא דיפתראות ופנקסאות יש לו, לדעת היאך הוא עושה חדרים, היאך הוא עושה פשפשיין, כך היה הקב"ה מציט צתורה וצורא את העולם, והתורה אומרת צראשית צרא חלקים, ואין ראשית אלא תורה ע"כ. ולפי זה פירוש הכתוב, צראשית, עם התורה שנקראת ראשית, צרא חלקים את השמים ואת הארץ.

ולפי זה כמו שצצנין צית, כל מה שרואה צהצית יש צהדיפתראות,

אך הענין הוא, כי זהו שיהיה
נצח צהורה, והתורה הקדושה
הולכת ומתפשטת ומתרחצת בכל דור
ודור, שניתוסף תמיד החידושי תורה
שהתלמיד ומיק עתיד לחדש, ובכל דור
ודור שמתחדש, חכמת התורה ניתוספת
והולכת, ומתרצה ספרים למאות
ולאלפים, ומתחמשה חומשי תורה
נתרצו כבר לרצבי רצבות ספרי קודש,
על כן זה לעומת זה זה העולם שנצח
צהורה, החכמה מתחדשת ומתעלה
מיום ליום ציחר שאת ויחר עז ממנה
שהיה צדורות הקודמים.

והכתוב אומר, כי צו שצת מכל
מלאכתו אשר צח אלקים
לעשות (בראשית ג-ג), כי העולם לא
נצח דומס, אלא עם חיות, שיוכל
להתוסף ממנו תמיד תולדות. העץ
עושה פרי חדש בכל שנה, וכאשר
העץ מתיבש יכולים לנטוע ממנו עוד
אחרים כמותו. וכמו כן כל הצעלי
חיים פרים ורבים. ועל זה אמר, אשר
צח אלקים 'לעשות', שנתן כח
צמלאכתו שיוכלו לעשות תולדות
כמותו.

וב' זה הוא מלד שהעולם נצח
צהורה, שהיא תורת חיים,
שפרה ורצה, וכל אות שצחורה יכולים

שמתי (ירמיה לג-כה), כי נגלות התורה
הוא צחי' יומס, שהוא נראה ונגלה
כהיום שהוא צהיר, ונסתרות שצחורה
שאנו נראה לעיני צני אדם זהו צחי'
לילה. ואס לא צריתי יומס ולילה, אס
לא היה צצרית התורה שני חלקים של
יומס ולילה, נגלה ונסתר, אז חוקות
שמים וארץ לא שמתי, לא היה יכול
להצראות ממנו שמים נסתר וארץ
נגלה, אך כיון שצחורה יש שמי
מדות אלו, על כן לעומת זה
הוא גם כן צעולם.

והאדם הפשוט, כאשר מסתכל
באורייתא אינו רואה רק
הנגלות שבה, ולכן גם צעולם לא יוכל
לראות רק גשמיות העולם הזה למטה.
אבל חכמי התורה והאדוקים
המתייגעים על התורה, וזוכין להשיג
הנסתרות שצחורה, הם יכולים לראות
גם צשמים ממעל שנצחאת מהנסתרות
שצחורה, ועל כן אמר שמואל, נהירין
לי שצילי דשמיא כשצילי דנהרדעא
(צרכות נח:), כי המה זה לעומת זה.

ובזה יוצן מה שאנו רואים, כי
חכמות העולם הזה הולך
ומתרצה שנה אחר שנה, וממציאים
כעת צחכמת הטבע דצרים מופלאים
שלא עלה על דעת החכמים הקודמים.

צמדרש (ויק"ר יד-א) אחר וקדם כרתני
 (מהלים קלט-ה), אם זכה אדם אומרים
 לו אתה קדמת לכל מעשה בראשית,
 ואם לאו אומרים לו יתוש קדמך
 שלשול קדמך ע"כ. ויש לומר הכוונה,
 דכיון דצשציל ישראל שקיבלו התורה
 נצרא העולם, ותחלה עלה במחשבה
 לפניו ית"ש עבודתם של ישראל, ועבור
 זה צרא את העולם ומלואה, אם כן
 כשזכה אדם, והוא האדם שצשצילו
 נצרא העולם, הרי הוא קדם למעשה
 בראשית, שרק עזרו נצראו מעשה
 בראשית, ואם לאו אומרים לו יתוש
 קדמך, דכיון שלא צשצילו נצרא
 העולם, הרי הוא נצרא
 צסופו של הצריאה.

ואם כן משה רבינו, מוצח היגורים,
 שמה קיבל תורה מסיני,
 ונקראת תורת משה, הרי צודאי
 שעזרו נצרא העולם. ולא עוד דאיתא
 צמדרש (צ"ר א-ד) בראשית צרא
 אלקים, צזכות משה שנאמר (דברים לג-
 כא) וירא ראשית לו ע"כ. ואם כן הוא
 קודם לכל מעשה בראשית, ואין כאן
 טענה להים, שאני גדול ממך שנצראתי
 צשלישי, דאי לאו משה, לא היה נצרא
 כלל, ורק צזכות התורה שקיבל משה
 מאת ה' צסיני נצרא העולם. והנה

לחדש צו ולקשר נימא צנימא, וכיון
 שיט כח פריה ורציה צהתורה, לעומת
 זה כן הוא גם צהעולם. וזהו שאמר
 הכתוב בראשית צרא אלקים את
 השמים ואת הארץ, וצרש"י (א-ד) את
 השמים לצרות תולדותיהם, ואת הארץ
 לצרות תולדותיה (צ"ר יצ-ד) ע"כ.
 והיינו כי הארץ יש לה תולדות
 שמתחדשת תמיד, וכמו כן צשמים
 מלאכי מעלה חדתינ נצוט לצפרא,
 שנצראים ממעשי המצות של צני אדם.
 ואמר הכתוב, בראשית צרא אלקים,
 צשציל צצרא ה' עולמו צהתורה
 שנקראת ראשית, והתורה יש לה
 תולדות, לכן נצרא צו 'את' השמים
 'ואת' הארץ, הארץ ותולדותיה, ושמים
 ותולדותיה.

והנה מנינו צמדרש (שמו"ר כא-ו)
 כשהלך משה לקרוע את הים,
 לא קבל עליו להקרע, אמר לו הים
 מפניך אני נקרע, אני גדול ממך,
 שאני נצראתי צשלישי ואת נצראת
 צששי. כיון ששמע משה כך, הלך
 ואמר להקצ"ה אין הים רוצה להקרע,
 מה עשה הקצ"ה, נתן ימינו על ימינו
 של משה שנאמר (ישעיה סג-יב) מוליך
 לימין משה וגו'. מיד ראה להקצ"ה
 וצרח וכו' ע"ש. ונראה הכוונה, דאיתא

ויאמר ה' אלקים לאשה מה זאת עשית, ותאמר האשה הנחש השיאני ואוכל (ג-ג), ומצואר בספה"ק דהשיאני יש זה אותיות הי"ש אי"ן, ועל דרך שנאמר (שמות יז-יז) על נקותם את ה' לאמור, הי"ש ה' בקרבנו אם אי"ן. והיינו שהנחש הסיתה להעלים עין מה' הצופה הכל, לחשוב שיוכל איש להסתר במסתרים ואני לא אראנו.

ויש לומר בזה עוד, דאיתא בגמרא (חולין קל"ט). רמו להמן מן התורה מנין, שנאמר המן העץ אשר צויתך לבלתי אכל ממנו אכלת (ג-יא). והמאמר הזה אומר דרשוני, מהו הדמיון והקשר בין שני דברים אלו. וראיתי בשם אחד מחכמי המוסר, דאלל המן אנו רואים שחיתות תכונת האדם ומדותיו, כל מה שיש לו אינו מספיק אותו, עיקר שאיפתו למה שאין לו. הנה המן מספר על עצמו על כבוד עשרו ורצ בניו, ואת אשר גדלו המלך ואת אשר נשאו על השרים ועבדי המלך (אסתר ה-יא), וכל עבדי המלך וגו' כורעים ומשתחוים להמן (שם ג-ג), רק אחד יש, מרדכי, שלא יכרע ולא ישתחוה לו, אף שבלבו הוא בן לו ליהודי הזה, אבל זה מטריד

התורה הקדושה הוא צימינו של הקצ"ה, וכמו שנאמר (שם לג-ג) ה' מסיני בא וגו', מימינו אש דת למו. ולכן כאשר היס לא רצה להקרב, בשביל שהוא קשיש ממשה, נתן ה' ימינו על ימינו של משה, להורות על התורה שקיבל משה מסיני, אשר רק בזכות התורה וישראל, ובזכות משה שקיבל את התורה, נברא העולם, וממילא הוא קודם למעשה בראשית, ושפיר נריך היס לקרוע לפניו.

וזדהו קמיכת סוף התורה לתחלתה, לכל האותות והמופתים אשר שלחו ה' לעשות בארץ מצרים, לפרעה ולכל עבדיו וכל ארצו וגו', ולכאורה איך עשה כל האותות האלו, לשנות טבעי העולם, שכולם נבראו קודם למשה, והמה גדולים וקשישים ממנו. אך זהו שצראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ, בשביל התורה וישראל ובזכות משה נברא העולם, הרי ציאת כל העולם תלוי היה בידו, ורק עבור שהוא עלה במחשבה תחלה נברא העולם, הרי משה קודם לכל מעשה בראשית, ושפיר היה יכול לעשות כל האותות והמופתים הללו.

והנה צפרשתנו סיפרה התורה חטאו של אדם הראשון בעץ הדעת,

עולה לו צמחשבה חוכר 'השבע לעשיר', איך שחצירו יש לו יותר ממנה שיש לו, זה גזול ממנו שנתו, ואיננו מניח לו לישון, שהעובד אינו יכול לישון צשציל שמקנא השבע להעשיר, ולבו דואב וכואב עליו.

ובציינו כיוצא בו עוד צפרשתנו, וישע ה' אל הצל ואל מנחתו, ואל קין ואל מנחתו לא שעה, ויחר לקין מאד ויפלו פניו. ויאמר ה' אל קין למה חרה לך ולמה נפלו פניך (ד-ז). והקושיא ענומה ששאלו ה' למה חרה לך, הלא אמר הכתוב שהוא צשציל שאל קין ואל מנחתו לא שעה, ולמה לא יפלו פניו כאשר רואה שהוא מרוחק מה'. ואמר הגה"ק צעל חידושי הרי"מ ז"ע, שהקצ"ה אמר לו שיסתכל ויתבונן מאין בא לו המרירות הזאת, אם זהו צשציל שלא נתקבל מנחתו, או זהו משום שמנחת הצל כן נתקבל, והקנאת איש מרעהו צוער בו, שמתקנא באחיו, ולא מעיקר הדבר. וזהו 'למה' חרה לך 'ולמה' נפלו פניך ודפח"ת.

על כל פנים חטא עץ הדעת היחה, צשציל שלא החשיבו מה שיש להם, כל העולם כולה ומלוואה לפניו,

אותו, גזול את מנוחתו, וסופו מעלה את המן על התלייה. איפה מנינו דוגמא כזאת, הנה, המן העץ. גם אדם הראשון יציר כפיו של הקצ"ה, חי חיי נצח, נמצא צגן עדן, עליו רק להושיט את היד וליהנות מכל פרי הגן, מכל עץ הגן אכל תאכל. רק עץ אחד יש שם, שעליו להיות נזהר שלא לאוכלו, ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו, וזה לא נותן לו מנוח, עד שסופו הסב לו ולדורותיו את המות ודפח"ת.

וישלבמה המלך צחכמתו, כאשר מהצל את חיי האדם, אומר וקהלת ה-יא) מתוקה שנת העובד אם מעט ואם הרבה יאכל [וצרשי עובד האדמה ישן וערבה שנתו עליו, צין שהוא אוכל מעט וצין שהוא אוכל הרבה, כי כצר הורגל צקן], והשבע לעשיר איננו מניח לו לישון [ושובע נכסים של עשיר צעל פרקמטיאות הרבה, איננו מניח לו לישון, כל הלילה מהרהר צהן] ע"כ. ופירשו בו, כי באמת העובד שמרויח די פרנסתו צעבודתו, היה צריך להיות רגוע ושליו, שיש לו פרנסתו לאכילתו ולצני ציתו, והיה ראוי להיות מתוקה שנת העובד, אם מעט ואם הרבה יאכל, אבל כאשר

ובסופו, זה יוכל לשמור התורה, כי צראתי יצר הרע צראתי לו תורה תבלין, ורק השעות שקובע לתורה המה מחזיקים אותם צראתם ועבודת קונו וקיום מצות ה'.

ודהשפעה של קביעת עמים לתורה, הוא לא רק על השעה הזו שיושב צית המדרש, אלא כוחו להשפיע גם על הנהגת כל ציתו להתנהג בדרכי התורה, הן צמשאו ומתנו והן צציתו. ולכן נמסרה צראשית צצית רצתי, שהוא שני צציתין (כמו שכתב הרמ"ו ז"ע דאות רצתי הוא כשני אותיות), להורות שגם הצית הפרטי שלו יהא כרוכה בהתורה שלומד צצית לימוד, ויחדיו יהיו תמים לעבודת קונו.

מלאכי השרת זולין לו צצר ומסניין לו יין (סנהדרין נט:), ויוכל לאכול כל פרי צצעולם. וכל זה לא נחשב לו, רק פרי עץ אחד שנאסר לו, זה הוא מתאוה לאכול. וזאת היתה מהסתת הגחש, הגחש 'השיאני' ואוכל, הוא עשה אצלי מ'היש אין', שכל מה שיש לו נחשב לו לאין, וזה גרם שאכל מעץ הדעת, שרק האין נחשב לו.

ונביים צסמיכת התורה, שמתחלת צאות צצית ומסיימת צאות למ"ד, והרמזו צזה כי למ"ד רומזו על לימוד התורה, וצצית למ"ד רומזו על הצית המדרש שלומד צו, וכל התורה כולה טמונה וגנוזה צצית הלימוד שמחזקת אותה, שרק מי שמשכים ומעריב צצית המדרש צתחלת היום

ליל שמחת תורה תשי"ע לפ"ק

דוד מפזו ומכרכר לפני ה' ותצו לו צלצה וגו', ולמיכל צת שאול לא היה לה ילד עד יום מותה (שמואל צ ו-יב). וצירושלמי (סוכה ה-ד) אמרו, דעד יום מותה לא היה לה ילד, אצל ציום מותה היה לה, וכן הוא צמדמש (צ"ר פ-ז).

ויזגד למלך דוד לאמור, צרך ה' את צית עובד אדום ואת כל אשר לו, צעצור ארון האלקים, וילך דוד ויעל את ארון האלקים וגו', ודוד מכרכר בכל עוז לפני ה', ודוד חגור אפוד צד וגו', ומיכל צת שאול נשקפה צעד החלון, ותרא את המלך

לכז וכז ע"ש. ויש להצין בהכחז
עלמנה, דמשמע מינה שאפילו קיים את
כל מצוות ה', אלא שלא עבד את ה'
בשמחה, יענשו כל כך, וכי בשביל
שחיסר פרט אחד מהמצוות יענשו כל
כך קשות.

וּנְרָאָה על פי מה שכתב דרשות
הר"ן (דרוש ז ד"ה והמשוזה
זוה), אחר הקדמת השאלה מדוע
העובר על דברי חכמים חייב מיתה
(ברכות ד:), ואילו העובר על דבר
מהתורה במצוות עשה, או אפילו אחד
מן הלאוים, מתחייב רק במלקות
ארבעים. כתב בתשובה על כך ו"ל, כי
ישראל העובר על דברי תורה מלד
אשר יתקפנו היצר, יענש כמשפטי
התורה, אבל העובר על דברי חכמים
אחר היותו שומר דברי תורה, לא
תהיה מתולדות היצר ותקיפתו, אלא
מלד הבזיון, ולכן יתחייב מיתה. ואם
תשאל, היכן יצא לחז"ל חיוב מיתה זה,
תשובתך וכו' שמנינו כמה אנשים
הגיעם עונש רב על עצירה אחת אף
על פי שלא נתברר העונש ההוא
בתורה וכו', ובפרק אלו נאמרין (סוטה
לה). דרשו ויחר אף ה' בעוזה ויכהו
שם האלקים על השל, חד אמר על
עסקי שלו, והוא שלא הצין ארון

והנה מפרשה זו אנו רואים, שהשכר
צעולם הזה על כבוד התורה
הוא זכות הצנים, אשר עובד אדום
עבור שכיבד את ארון ה' נתצרך
צנים, כמו שאמרו (ברכות סג.) מאי
היא זכות שזרכו, אמר רב יהודה בר
זבידא זו חמות [אשתו של עובד
אדום] ושמונה כלותיה [שהיו לה
משמונה צנים] שילדו ששה זכרים אחת
וכו' ע"ש. ולעומת זה מיכל בת שאול
שזולה זוה, לא היה לה ילד עד יום
מותה. הרי לנו שהשכר והעונש בזה
הוא צנים. והרי אמרו (שבת כג.)
דרחיס רבנן הוו ליה צנין רבנן,
דמוקיר רבנן הוו ליה חתנותא רבנן
ע"ש. ואם כן מכל שכן המוקיר
התורה עלמנה שזוכה לצנים. — אמנם
אכתי לריך ביאור, דלמה ציוס מותה
זכתה לצנים, ומהו המדה בזה, שרק
עד יום מותה לא היה לה ילד.

וּבַת־חַלְּוָה נבאר מה שכתב הרמב"ם
(ה' לולב ח-טו) ו"ל
השמחה שישמח אדם בעשיית המצוה
ובאהבת הא-ל שצוה בהן, עבודה
גדולה היא, וכל המונע את עצמו
משמחה זו, ראוי להפרע ממנו,
שנאמר (דברים כח-מו) תחת אשר לא
עבדת את ה' אלקיך בשמחה ובטוב

זוה אה כל התורה כולה, ותכרת לעולם הבא, על כן שפיר קא משמע לן קרא דעווה זא לעולם הבא.

ויעבמו נראה דאיתא בצספר חסידים (אות חפט) ו"ל, ואם אדם עושה מעשה ומתכוון לטובה, ואותו מעשה שהיה כוונתו טובה נתהפך לרעה, הואיל וחוטא הוא, שהיה לו לשאל לחכם ולא שאל, יקבל פורענות נגד שלא נזהר, הואיל ויכול היה לדעת שסופו רעה, והואיל ולא שם לב לדעת, נענש, דוגמת עוזא ששלח יד בצרון והיה לו לדעת ארון נושא את נושאי. ומכל מקום יקבל שכר על כוונתו לטובה, וכן פנייה וכן יעקב צדינה. אצל אדם שחכמים וחסידים אומרים לו אל תעשה או עשה, וכוונתו לטובה (ומחוך כך עבר על דצריהם), יענש ולא יקבל שכר על כוונתו הטובה, כגון מעפילים שמשה התרה בהם, וכגון מעשה הארון ששמואל הנביא התרה בהם (צני עלי) שלא יוציאו הארון, ועל זה נאמר (קהלת יא-ט) כי על כל אלה יצאך האלקים למשפט (שם יז-יד) אם טוב ואם רע, אם טוב יכוון ונעשה רע עכ"ל. ולכן הגם שנענש עווה צעולם הזה, ויכהו ה' על השל, מכל מקום

נושאי נושא הוא עצמו לא כל שכן וכו', כי העובר על דברי תורה מצד תולדת היצר, יענש על לאו א' מלקות ארבעים, אצל העובר על דברי תורה מצד היאוש (ולול) זוה הוא צווה דצר ה', הוא מצטל צאותו מעשה כל התורה כולה וכו' ע"ש.

ובזה היה נראה ליישב מה שמצינו בעווה (שמואל ז ו-ו) וישלח עווה אל ארון האלקים ויאחו זו כי שמתו הצקר, ויחר אף ה' בעווה ויכהו שם וגו', וצרש"י שהיה לו לדרוש קל וחומר, נושאי נשא צירדן, הוא עצמו לא כל שכן ע"כ. ואמרו חז"ל (סוטה לה.) וימת שם עם ארון האלקים (ו-ו), אמר רבי יוחנן עווה זא לעולם הבא, שנאמר עם ארון האלקים, מה ארון לעולם קיים, אף עווה זא לעולם הבא ע"ש. והקשה צמהרש"א מהיכי תיסק אדעתין למימר דלא יצא לעולם הבא, עבור שגג לאחו בצרון, ולא למד קל וחומר דארון נושא את נושאי ע"ש. ונראה כי צציון התורה נאמר, כי דצר ה' זוה הכרת תכרת הנפש ההוא (צמדצר טו-לא), ואמרו (שבוות יג.) הכרת צעולם הזה תכרת צעולם הבא ע"ש. ואם כן היה מקום לומר שעווה צייה

צרכה זו היא זלוול לכל התרי"ג מלות,
ועל זה העונש גדול.

ומעובדא זו של עוזה למד דוד
שיש לשמות ולפזז ולכרכר
לכבוד התורה, שהרי עוזה לא עבר
על עצירה שיש בה עונש מיתה, אלא
עשה מעשה שהיה בה זלוול להתורה,
והיה עונשו כל כך קשה, ואם כן
צמדה טובה שמרובה על מדת
פורעניות, השמח בהתורה ומכבדו, אין
זה קיום מלות יחידית של שמחה בה,
אלא זהו כבוד לכל התורה כולה,
וצפעס אחת יש לו חלק בשמחת כל
תרי"ג מלות התורה, שבדאי מלותו
רצה עד מאד.

וגם עובד אדום נתברך עבור זה
בצרכה מרובה, כי בכבדו את
ארון ה', הוא לא קיים רק מלוא
אחת, אלא זהו כיבוד לכל אות
שבתורה, שהחשיב בזה כל מה שכחוב
בתורה, ועל זה זכה לשכר הגדול הלו.
בזה מובן מה שהאריך הכתוב, וילך
דוד ויעל את ארון אלקים 'מצית
עובד אדום' עיר דוד בשמחה,
ולכאורה הרי כבר נאמר לפני זה,
וישב ארון ה' בית עובד אדום, ולמה
הוצרך להכפיל שוב מקומו של הארון.

חך תוכו לא רצה לצות או לזול
בהארון, ואדרבה כוונתו היתה לטובה,
על כן סופו זה לעולם הצא.

והיוצא לנו מזה, כי לפעמים דבר
קטן שעושה האדם, עונשו
חמור מאד, כאשר הדבר ההוא הוא
זלוול בכל התורה. ומי שמקיים מלות
ה', אצל לא עובד את יוצרו בשמחה,
לא רק שחיסר פרט מהמלוא, אלא
זהו זלוול ובזיון לכל התורה כולה,
שאינה חשובה בעיניו, ועושה רק
מתוך אונס וכפייה, ולכן עבור שלא
עזרת את ה' אלקיך בשמחה וצטוב
לצב, יבואו כל דברי התוכחה הללו.

ואיתא בגמרא (נדרים פא.) מאי
דכתיב (ירמיה ט-יא) מי
האיש החכם ויבן את זאת, דבר זה
נשאל לחכמים ולנביאים ולמלאכי השרת
ולא פירשוהו, עד שפירשו הקצ"ה
בעצמו וכו', שלא צרכו בתורה תחלה
ע"כ. והיא פליאה שבצביל חיסור
ברכת התורה הצדה הארץ. אך הענין
הוא, שאם לא מצרכין על התורה, אין
זה עצירה קלה של חסרון צרכה, אלא
זהו זלוול לכל התורה, שלא מרגיש
האשר שיש צמה שצחר בנו מכל
העמים ונתן לנו את תורתו, וחסרון

דמחשבה רעה אין הקצ"ה מזרפה למעשה, מכל מקום עצודה זרה חמור יותר דמזרפה למעשה ע"ש, ואם כן גם פניה במחשבה חמורה מאד.

ואמרו עוד (זכאים פח): למה נסמכה פרשת קרבנות לפרשת זגדי כהונה, לומר לך מה קרבנות מכפרין אף זגדי כהונה מכפרין, אפוד מכפר על עצודה זרה שנאמר (הושע ג-ד) אין אפוד ותרפים ע"כ. ובפרדס יוסף (פ' תזוה אות יח) כתב מספר דרוש שמואל, דלכן נאמר באפוד, והשז אפודתו אשר עליו כמעשהו ממנו יהיה (שמות כח-ח), לרמוז דעצודה זרה מחשבה כמעשה, והשז הוא כמעשהו ע"כ. על כן דוד המלך כדי לזרו את נפשו שלא יבא לידי הרהור קל, לבש אז 'אפוד', שזא לכפר על עצודה זרה, ועל ידי זה יהיה 'זד', כאלו הוא עומד בצדידות, ולא יבא לידי פניות.

והגה מיכל בת שאול אמרה לדוד, מה נכבד היום מלך ישראל, אשר נגלה היום לעיני אמהות עצדיו כהגלות נגלות אחד הרקים (ו-כ). ודוד השיב לה לפני ה' אשר צחר צי מאבין ומכל ציתו לצוות אותי נגיד על

אך הכוונה הוא, שממה שראה מה שאירע בעובד אדם, השכר הגדול שזכה עבור כבוד התורה, ממנה למד דוד להעלותו 'צשמחה'. וזהו ויעל את ארון אלקים עיר דוד צשמחה, שלמד זאת 'מצית עובד אדם', ממה שראה הצרכה שזכה עבור כבוד התורה, על כן יש להעלותו צשמחה, והיה מפוז ומכרכר בכל עו.

ואמר הכתוב, ודוד חגור אפוד זד (ו-ז), וכתב השל"ה הק' ש'זד' הוא מלשון התצודדות, על דרך שדרשו חז"ל (מכות י). חרב על הצדים, חרב על שונאיהן של ישראל העוסקין בתורה זד צד. וזא הכתוב לומר, שהגם שהיה מכרכר ומפוז לפני כולם, מכל מקום היה צרעיונותיו כמו הצתודדות צפני ענמו ע"כ.

ויש להוסיף צוה, כי העובד את ה' צפניות, שיש לו עוד כוונה נדדית בעבודתו, והוא קרדוס לחפור צו להתכבד נגד בני אדם, הרי הוא עובד אז גם בני אדם, וכתב בחובות הלצבות (שער יחוד המעשה פרק ד') דהוי כעובד עצודה זרה צשיתוף, שהרי הוא עובד צוה בני אדם אחרים ע"ש. ואמרו חז"ל (קידושין לט): דהגם

הגאון רבי דוד פריעדמאן ז"ל אצ"ד
 זעהלים, שאול באחת, שנהג עצמו רק
 במדה אחת להיות עניו ושפל רוח,
 אף כשהגיע הזמן שהיה צריך להגזיה
 עצמו, כמו במלחמת עמלק, שלא
 לשמוע בקול העם ליקח מן האלף,
 ועלמה לו, לזאת נסתלק מהמלכות.

ודוד בשמים, שדוד הוא הקטן (שמואל
 א יז-יז), ואמרו חז"ל (מגילה יא):
 מתחלתו ועד סופו, אמנם כשהיה צריך
 גבהות לעבודת ה', הגזיה עצמו, ואחז
 בשתי המדות יחד, שפלות וגבהות,
 לזאת הצליחה המלוכה ע"כ.

וּלְבָן מִיכַל בַּת שְׂאוּל, שהיתה רגילה
 מבית אציה בעבודת הננע לכת,
 לא ראתה בעין יפה מה שדוד מפזז
 ומכרכר לעיני כל, כי החשיבה מדת
 הנניעות, ואמרה לדוד שגילה עצמו
 לעיני כל, כאחד הרקים, שהם
 מפרסמים עבודתם בגלוי, ואיסתרא
 בלגינא קיש קיש קירא (בבא מציעא
 פה:). ועל זה השיב לה דוד, לפני ה'
 אשר בחר בי מאצרך שאול, לזוות אותי
 נגיד על עמ ה', הלא שאול באחת,
 שעבד ה' רק באופן אחת בהננע
 וענוה, הרי עלתה לו, וניטלה ממנו
 המלוכה, והקצ"ה בחר בי תחתיו, כי
 דוד בשמים, ויש עת שצריכין לעבוד

עם ה' על ישראל, ושחקתי לפני ה',
 ונקלתי עוד מואת וגו'. וכבר דיברנו
 בזה, כי יש שני סוגי עבודות, יש
 העובד ה' בהננע לכת, כדי שעל ידי
 זה יוכל להזהר מפניות, ויש העובד
 ה' בגולה ובפירסום, כדי ללמד גם
 לאחרים ולעוררם לעבודתו ית"ש.

וּבַזָּה הִיָּה חֲלוֹק עֲבוֹדַת דָּוִד הַמֶּלֶךְ
 מעבודת שאול המלך, כי שאול
 היה הננע לכת, וכמו שנאמר (שמואל
 א יב-יב) ויתחבא אל הכלים, וכתיב
 (שם) ויצוהו בני בליעל והוא כמחריש.
 ובמלחמת עמלק השפיל עצמו ואמר,
 עברתי את פי ה' ואת דבריך כי
 יראתי את העם ואשמע בקולם (שמואל
 א טו-טו). לא כן דוד המלך נעים
 ומירות ישראל, אם כי היה עניו ושפל
 ברוך, וכמו שאמר ואנכי חולעת ולא
 איש (תהלים כז-ז), אצל כאשר היה
 נוגע לשמים קיים בנפשיה ויגבה לבו
 בדרכי ה', והיה מפזז ומכרכר לכבודה
 של תורה, וינא ללחוס נגד רשעי
 ישראל, ואמר הלא משנאיך ה' אשנא
 ובחוקומיך אתקוטט (שם קל"ט-ט).

וּבְאִמְרוֹ חֲז"ל (יומא כג:) שאול באחת
 ועלתה לו, דוד בשמים ולא
 עלתה לו. וכתב בספר אלף כתב בשם

ה' בגלוי, ולכן ושחקתי לפני ה',
ונקלותי עוד מזאת וגו'.

ה' בגלוי, להחלמך ממנו איך צריכין
לעבוד ע"כ.

והנה החילוק בין שני סוגי עבודות
אלו הוא, כי הן אמת שעבודת
הנניע חשובה מאד, אבל מי שהשפעת
אחרים מוטל עליו, דוגמת האב על
בניו שצריך לחנכם, והרב עם תלמידיו
שצריך ללמדם, או המלך עם העם
שצריך להדריכם, אז עבודת הנניע לכת
פסולה, כי ילמדו ממנו קרירות
ואדישות לצורך עבודת ה', ויש לו
לעבוד את ה' בהגלות וצפירקום, כדי
שיתעוררו גם המה ככה. וכמו שפירש
האר"י הק' (שער הפסוקים תהלים סה)
הכתוב, 'תהלת ה' ידבר פי' (תהלים
קמה-כא), דבאמת השי"ת יודע מחשבות
גם כן, ולמה יש להתפלל ולצרך צפה,
אך כל זה הוא כדי 'ויצרך כל בשר
שם קדשו לעולם ועד', שיתעוררו גם
אחרים לצרך את ה' ע"ש.

והנה החילוק בין שני סוגי עבודות
אלו הוא, כי הן אמת שעבודת
הנניע חשובה מאד, אבל מי שהשפעת
אחרים מוטל עליו, דוגמת האב על
בניו שצריך לחנכם, והרב עם תלמידיו
שצריך ללמדם, או המלך עם העם
שצריך להדריכם, אז עבודת הנניע לכת
פסולה, כי ילמדו ממנו קרירות
ואדישות לצורך עבודת ה', ויש לו
לעבוד את ה' בהגלות וצפירקום, כדי
שיתעוררו גם המה ככה. וכמו שפירש
האר"י הק' (שער הפסוקים תהלים סה)
הכתוב, 'תהלת ה' ידבר פי' (תהלים
קמה-כא), דבאמת השי"ת יודע מחשבות
גם כן, ולמה יש להתפלל ולצרך צפה,
אך כל זה הוא כדי 'ויצרך כל בשר
שם קדשו לעולם ועד', שיתעוררו גם
אחרים לצרך את ה' ע"ש.

ובבזו כן פירשו הכתוב, 'הנסתרות
לה' אלקיננו' (דברים כט-כח),
עבור ה' אלקיננו היה די לעבדו
בנסתרות, בהנניע לכת, כי הוא יודע
גם תעלומות לב, אבל 'הנגלות לנו
ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי
התורה הזאת', כדי שיהיו גם בניו
יראי ה' עד עולם, לזה צריכין עבודת

והנה החילוק בין שני סוגי עבודות
אלו הוא, כי הן אמת שעבודת
הנניע חשובה מאד, אבל מי שהשפעת
אחרים מוטל עליו, דוגמת האב על
בניו שצריך לחנכם, והרב עם תלמידיו
שצריך ללמדם, או המלך עם העם
שצריך להדריכם, אז עבודת הנניע לכת
פסולה, כי ילמדו ממנו קרירות
ואדישות לצורך עבודת ה', ויש לו
לעבוד את ה' בהגלות וצפירקום, כדי
שיתעוררו גם המה ככה. וכמו שפירש
האר"י הק' (שער הפסוקים תהלים סה)
הכתוב, 'תהלת ה' ידבר פי' (תהלים
קמה-כא), דבאמת השי"ת יודע מחשבות
גם כן, ולמה יש להתפלל ולצרך צפה,
אך כל זה הוא כדי 'ויצרך כל בשר
שם קדשו לעולם ועד', שיתעוררו גם
אחרים לצרך את ה' ע"ש.

ובבזו כן פירשו הכתוב, 'הנסתרות
לה' אלקיננו' (דברים כט-כח),
עבור ה' אלקיננו היה די לעבדו
בנסתרות, בהנניע לכת, כי הוא יודע
גם תעלומות לב, אבל 'הנגלות לנו
ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי
התורה הזאת', כדי שיהיו גם בניו
יראי ה' עד עולם, לזה צריכין עבודת

מותה, כפשוטו וכמדרשו, לא צנים גשמיים ולא צנים רוחניים.

אמנם ציוס מותה, כאשר ראו הכל את עונשה, אשר עבור שזלזלה צדוד שהיה מפוז ומכרכר בכל עוז לכבודה של תורה, נענשה מן השמים שלא היה לה ילד, אז נתהוה לה תלמידים רבים ללמוד ממנה פרק בכבוד התורה, אשר מדה טובה מרובה פי כמה, שהמכבד את התורה ושמת ומפוז ומכרכר, יזכה לצנין רבן וחתנין רבן, וציוס מותה היה לה ילד, שלימדה אז בציוס חייה גדול כבוד התורה, וצוה נתהוה לה ילדים רבות.

ובבר דיצרנו אתמול, כי היום הוא יום יחוד של כנסת ישראל עם קודשא צריך הוא, ושאל מה דבעי ואתן לך. ואנו היושבים בחוץ לארץ זוכין עוד יום אחד יתירה, שיכולין לנו לשמות ביחד עם ה', ואורייתא וקוצ"ה וישראל חד הוא. ויש לכל אחד להיות לסמל ולדוגמא לצניו, איך צריכין לשמות בשמחת התורה, אשר היא חיינו ואורך ימינו. ובעידן שמחה נותנין מתנות, וישפיע לנו ה' צני חיי ומזוני רויחי, עדי נזכה לראות צישועתן של ישראל צמהרה דיין.

צעינה שלא עוצד עבודה זו צהננע צחדרו, שם יפוז ויכרכר, ולא לפני העם. ואם לא היה לה עוד ילד כלל, אז יאמרו שזאת היתה עונש עבור שציוה כבוד שמים. על כן רק עד יום מותה לא היה לה ילד, וצמותה ניתן לה צן, ולהורות כי רק החינוך של הצן ניטלה ממנה, כי דרך העבודה שלה לא מסוגלת לחינוך צנים, אבל הילד עצמו לא ניטל ממנה, ויתגדל על ידי אחרים המכירים חשיבות עבודת ה' בגלוי. [שז הראוני שורש הדצרים צספר דצרי תורה מהדורא ד' אות כד].

וייש לומר עוד צאופן אחר צמה שאמר הכחוצ שלא היה לה ילד עד יום מותה, דהנה אמרו חז"ל (סנהדרין יט.) כל המלמד את צן חצירו תורה, מעלה עליו הכחוצ כאילו ילדו ע"ש. ואם כן העוצד את ה' בגלוי, ומלמד צוה אחרים דרכי עבודת ה', הרי יש לו הרצה צנים, שהולידם צהשפעתו והדרכתו. ודוד המלך שהרצין תורה ועבודת ה' בגלוי, היה לו צנים הרצה ממה שנשפעו ממנו. לא כן מיכל צת שאול שעבודתה היתה צהננע לכת, לא השפיעה צוה על אחרים, ולכן לא היה ילד עד יום

על הטוב יזכר
ידידינו החשובים שהשמחה במעונם
שנדבו להוצאת קונטרס הזה

* * *

הר"ר אשר יעקב מענצער נ"ו

לרגל נישואי בנו החתן דוד נ"ו

עב"ג בת הר"ר משה גרינהויט נ"ו

* * *

הר"ר יצחק מאיר בלומענפעלד נ"ו

לרגל נישואי בנו החתן ישראל נ"ו

עב"ג בת הר"ר ישע גאלדענבערג נ"ו

* * *

הר"ר אברהם זאב קאהן נ"ו

לרגל ארוסי בנו החתן יחיאל נ"ו

עב"ג בת הר"ר דוד שלמה בערגער נ"ו

* * *

הר"ר חיים אליעזר הערשקא נ"ו

לרגל ארוסי בתו תר"ו

עב"ג בן הר"ר זלמן לייב האפפמאן נ"ו

* * *

הר"ר יחזקאל שימשאוויטש נ"ו

לרגל הולדת בנו למול טוב

* * *

הר"ר ישעי' בויער נ"ו

לרגל הולדת בנו למול טוב

* * *

הר"ר משה יצחק שווארץ נ"ו

לרגל הולדת בנו למול טוב

* * *

הר"ר יעקב יוסף שימשאוויטש נ"ו

לרגל הולדת בתו למול טוב

* * *

הר"ר יחזקאל דוד שווארץ נ"ו

לרגל הולדת בנו למול טוב